

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์
ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19
Students' Opinions Towards Online Learning During The COVID-19 Pandemic

สุภกร ตันวารวุดฒิชัย* พงศ์จิระ แก้วขาวใส*สิทธิ์ ธีรสรณ์*
Supakorn Tunvaravuttichai* Pongchira Kaewkaosai* Sid Terason*
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการการกีฬา*
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Doctor of Philosophy Sport Management*
Faculty of Sports Science, Kasetsart University

Received: 26/02/2023, Revised: 18/04/2023, Accepted: 26/04/2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 ผู้เข้าร่วมการวิจัยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชายซึ่งถูกเลือกแบบเจาะจง จำนวน 37 คน ใช้สมาร์ตโฟนในการเรียนออนไลน์ โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่บ้านหรือเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ และใช้โปรแกรม Zoom, YouTube และ Line ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยในระดับมาก ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมาก คือ การเข้าเรียนในห้องเรียนแบบออนไลน์ตามตารางเวลาที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในระดับมาก ซึ่งความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยมาก คือ อาจารย์ให้ความช่วยเหลือในการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามความจำเป็นต่อนักศึกษา นักศึกษามีปัญหาต่อการเรียนแบบออนไลน์ โดยในด้านสภาพแวดล้อมและด้านปัญหาส่วนบุคคลในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัย คือ ขออาจารย์และนักศึกษา ต้องเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้และเข้าใจระบบพื้นฐานของโปรแกรมออนไลน์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการสื่อสาร ในขณะที่เรียนออนไลน์ โดยการมอบหมายงานต้องเน้นที่ความใส่ใจ ติดตามและแจ้งข้อมูลให้ละเอียดครบถ้วน ถึงจะทำให้การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การเรียนแบบออนไลน์ /สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19

Abstract

This study intends to find out how satisfied students are with the way Suan Sunandha Rajabhat University handled online teaching and learning during the COVID-19 epidemic. The study's 37 male participants, who were chosen through purposive sampling, are largely male students. These students used cellphones and platforms like Zoom, YouTube, and Line for their online education, relying on home internet connections or mobile phone networks. The research findings showed that

students had a high degree of involvement with the university's online teaching and learning management system. Data were gathered using questionnaire surveys. The continuous attendance to online classes in accordance with the university's timetable was the most significant conduct mentioned, with a high average rating. Students were quite satisfied with their online education, especially with the way teachers responded to their students' individual learning requirements. The online learning environment did provide some mild difficulties for pupils, mostly because of personal problems and the surroundings. The need of comprehending the underlying concepts of online platforms was emphasized in the recommendations offered for instructors and students to prepare sufficiently for online learning in order to promote effective communication. To increase the effectiveness of online teaching and learning, it was also emphasized that assignments should be assigned with an emphasis on accuracy and full information delivery.

Keywords: Online Learning / COVID-19 Pandemic

บทนำ

กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้ดำเนินการออกมาตรการเพื่อดูแลความปลอดภัยของนิสิต นักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ โดยมีประกาศมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ฉบับที่ 16) ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2564 เพื่อแนวปฏิบัติสำหรับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานภายในกระทรวง โดยระบุให้ปรับมาตรการการทำงานที่บ้าน (Work From Home) หรือปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งโดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานภายใน อว. ที่อยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด กำหนดให้มีการพิจารณาดำเนินการขั้นสูงสุดและมุ่งเน้นการปฏิบัติงานหรือจัดกิจกรรมโดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ให้มากที่สุด รวมทั้งงดกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มหรือเคลื่อนที่ของคนจำนวนมาก เช่น การจัดประชุม สัมมนา การจัดสอบ หรือจัดฝึกอบรม และในพื้นที่อื่นให้หัวหน้าส่วนราชการ/ผู้บริหารหน่วยงานพิจารณาระดับความเสี่ยงและบริบทของพื้นที่ตามข้อกำหนด ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนทุกระดับวิชาในมหาวิทยาลัยเป็นแบบออนไลน์

ดังนั้น วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งจัดการเรียนการสอน จึงต้องถือปฏิบัติตามแนวทางของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาอย่างเคร่งครัด ดำเนินการจัดการเรียนการสอนทุกระดับวิชาในหลักสูตรเป็นแบบออนไลน์ ตลอดทั้ง ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม 2563 เป็นต้นมา ผู้รับผิดชอบรายวิชาในหลักสูตรฯ ได้จัดการเรียนรู้ของรายวิชาผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meetings ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์หลักที่วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการกำหนดให้ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

เพื่อเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาให้ได้รับความรู้ การบริหารจัดการในส่วนต่างๆ รวมถึงทักษะ และสมรรถนะตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

จากการดำเนินการดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะศึกษาพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์และความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 เพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ของผู้เรียนตลอดจนนำเสนอข้อมูลดังกล่าวต่อวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19
- 3) เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์

จันทนา วัฒนกาญจนะ และคณะ (2564) กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการออกแบบการเรียนการสอนไว้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน จัดการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีทางการศึกษา หลักการเรียนรู้และจิตวิทยาการศึกษา การถ่ายทอดความรู้ การนำเสนอเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และถ่ายทอดกลยุทธ์การสอนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือ ซึ่งในปัจจุบันเน้นไปที่การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและเรียนรู้โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลาเนื้อหาบทเรียนของอีเลิร์นนิ่งจะอยู่ในรูปแบบสื่อผสมอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Multimedia) (ฐาปณีย์ ธรรมเมธา, 2557) แบ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ออกเป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เนื้อหาและสื่อการเรียน 2) ระบบนำส่งสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน 4) ระบบการวัดและการประเมินผล 5) ระบบสนับสนุนการเรียน และ 6) ผู้สอนและผู้เรียน

สถานการณ์การเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงปลายปี พ.ศ.2562 ภายใต้ปัญหาการแพร่ระบาดของสถานการณ์โควิด 19 ส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลกและประเทศไทย สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะระบบการศึกษาเพราะสถานศึกษาไม่สามารถทำการจัดการเรียนการ

สอนแบบปกติได้ อย่างไรก็ตามในยุคที่การสื่อสารไร้พรมแดนและมีเครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายทำให้สถานศึกษาหลายแห่งสามารถดำเนินการเรียนการสอนต่อไปได้ โดยใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาเป็นระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพื่อให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนของตนต่อไปได้ (นงลักษณ์ อัจฉริยะ, 2563)

ในขณะนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) เป็นรูปแบบการสอนผ่านโปรแกรม Zoom ซึ่งอาจารย์ผู้สอนได้ทำบทเรียนการสอนออนไลน์ที่พร้อมใช้ สามารถดำเนินการต่อเนื่องได้ทันที ร่วมกับการจัดการเรียนผ่านการสอนสดเป็นการถ่ายทอดการสอนประกอบกันไป

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานองค์ความรู้ร่วมกับนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ สรุปได้ดังนี้ 1) ผู้สอน (Instructor) เป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหา องค์ความรู้ต่างๆให้กับผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญของผู้สอน มีส่วนทำให้การสอนออนไลน์บรรลุเป้าหมาย 2) ผู้เรียน (Student) เป็นผู้รับเนื้อหาและองค์ความรู้จากผู้สอน ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีความพร้อมในด้านการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ (Digital Literacy) สามารถสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูลประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ 3) เนื้อหา (Content) เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ เนื้อหาควรมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา มีการวางแผนผังรายวิชาเพื่อเป็นระบบนำทางเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาต่างๆในบทเรียน สำหรับข้อความของเนื้อหาควรมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา 4) สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ (Instructional Media & Resources) ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา สื่อการสอนที่ดีจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาขณะที่เรียนได้ สื่อที่ใช้ในการสอนควรมีความแปลกใหม่ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นการเรียนรู้ 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Learning Process) เป็นกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตามหัวข้อ วัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อการเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดประเมินผล โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ระบบการติดต่อสื่อสาร (Communication Systems) มีส่วนสำคัญทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งการติดต่อสื่อสารแบ่งออกเป็น 2 ชนิด (Haugen , 2018) ได้แก่การสื่อสารทางเดียวและการสื่อสารสองทาง 7) ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Network Systems) เป็นช่องทางในการอำนวยความสะดวกให้การเรียนการสอนมีความราบรื่นได้ ระบบเครือข่ายสารสนเทศ ประกอบด้วย ระบบเครือข่ายภายในสถาบัน และระบบเครือข่ายภายนอกสถาบัน 8) การวัดและการประเมินผล (Measurement and Evaluation) จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผล โดยมีการวัดประเมินผลทั้งระหว่างเรียนและภายหลังจัดการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประเภท คือ บุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุนวิชาการ วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในระหว่างปีงบประมาณ 2566 ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา นักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนในภาค

การศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ถึง ภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 37 คน ซึ่งถูกเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษา เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 3 ข้อ และข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ ตอนที่ 4 ปัญหาในการเรียนแบบออนไลน์ เป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล 3 วิธี คือ (1) ผู้วิจัยขอความร่วมมือ และอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาภายในแบบสอบถามรวมทั้งวิธีการตอบแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม (2) วิจัยนำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์โพสต์ตามเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้กำหนดไว้ ได้แก่ เฟซบุ๊ก และส่งให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และ (3) รวบรวมเก็บแบบสอบถาม และประเมินจำนวนแบบสอบถามที่ได้กลับมาว่ามีความสมบูรณ์และมีจำนวนครบตามที่ได้ออกแบบไว้ คือ 37 ชุดหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ คาร์ยละเอียด และค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การพรรณนาข้อมูลเพื่ออธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ ใช้การพรรณนาข้อมูลเพื่ออธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนแบบออนไลน์ ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เมื่อได้ทำการรวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาทำการลงรหัสในแบบฟอร์มลงรหัส (Coding Form) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แล้วจึงนำผลที่ได้มาอภิปราย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 89.19 และเพศหญิง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.81 โดยปีการศึกษาที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 40.54 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 คน

คิดเป็นร้อยละ 38.83 และปีการศึกษา 2562 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 21.63

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์

ด้านพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่าส่วนใหญ่ใช้สมาร์ทโฟนเป็นอุปกรณ์ในการเรียนแบบออนไลน์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ใช้คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 70.27 ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะและแท็บเล็ตหรือไอแพด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 40.54 เท่ากัน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.51 โดยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่นักศึกษาใช้ในการเรียนแบบออนไลน์นั้น พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ Wi-Fi ของที่บ้านและเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ ใช้ Wi-Fi สาธารณะ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.51 โดยโปรแกรมและแอปพลิเคชันที่ต้องใช้ของนักศึกษา เป็นโปรแกรม Zoom Cloud Meetings YouTube และ Line ทั้งหมดจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาใช้ Gmail จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 81.08 ใช้ Facebook Group/Facebook Live จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 75.68 ใช้ Google Meet จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 29.73 และใช้ Google Forms จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.03

ในส่วนของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่า อยู่ในระดับมาก ในด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ($\bar{X} = 3.89$) ทั้งนี้ ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ แต่ละเรื่อง ได้แก่ เข้าเรียนในห้องเรียนแบบออนไลน์ตามตารางเวลาที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.29$) ทำแบบฝึกหัด ชิ้นงาน และส่งการบ้านตามที่อาจารย์มอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.22$) เรียนรู้เพิ่มเติมจากเอกสารประกอบการสอนและสื่อที่อาจารย์ใช้สอนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.84$) เรียนรู้เพิ่มเติมจากคลิปบรรยายที่อาจารย์จัดทำขึ้นและมอบหมายให้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.84$) ศึกษาด้วยตัวเองจากสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ตนเองสนใจนอกเหนือจากการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.84$) เรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ ที่อาจารย์แนะนำ เช่น Website/YouTube/Podcast อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.76$) สอบถามอาจารย์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา/ข้อสงสัยผ่านช่องทางแชตอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.69$) และ ศึกษาด้วยตัวเองจากหนังสือ/ตำราอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.62$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์

นักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในด้านนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ($\bar{X} = 3.78$) ทั้งนี้ ด้านนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ แต่ละเรื่อง ได้แก่ อาจารย์ให้ความช่วยเหลือในการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามความจำเป็นต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 4.13$) มีเสรีภาพในการเรียนรู้ตามสิ่งที่สนใจได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.03$) สามารถเข้าถึงเนื้อหาวิชาได้ง่ายสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.03$) สามารถเข้าถึงเนื้อหาที่เรียนได้ทุกเวลาและสถานที่ ($\bar{X} = 4.00$) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ช่วยเพิ่มพูนทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีให้แก่ักศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) สามารถใช้ประโยชน์จากโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.87$) สามารถสื่อสารกับอาจารย์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.71$) มีการจัดสรรเวลาในการเรียนรู้ด้วยตัวเองได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.68$) การเรียน

การสอนแบบออนไลน์ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาต้องการ ($\bar{X} = 3.61$) สื่อการสอนในรูปแบบออนไลน์ส่งผลดีกับการเรียนของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.61$) มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ($\bar{X} = 3.59$) การเรียนการสอนแบบออนไลน์กระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น ($\bar{X} = 3.55$) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ช่วยให้นักศึกษามีความรับผิดชอบมากขึ้น ($\bar{X} = 3.48$) และนักศึกษามีความพอใจกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในช่วงครึ่งภาคเรียนแรกที่ผ่านมา ($\bar{X} = 3.48$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนแบบออนไลน์

ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านปัญหาในการเรียนแบบออนไลน์ ($\bar{X} = 3.29$) ทั้งนี้ ด้านปัญหาในการเรียนแบบออนไลน์ แต่ละเรื่อง ได้แก่ บรรยากาศไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ เช่น อากาศร้อน มีเสียงดังรบกวนสมาธิ ($\bar{X} = 3.75$) ติดต่อหน่วยงานสนับสนุนการเรียนค่อนข้างยาก ($\bar{X} = 3.45$) และสถานที่ที่พักอาศัยไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.66$)

ปัญหาส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านปัญหาส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.30$) ทั้งนี้ ด้านปัญหาส่วนบุคคล แต่ละเรื่อง ได้แก่ มีปัญหาทางด้านสายตา ไม่สามารถจ้องจออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นาน ๆ ได้ ($\bar{X} = 3.55$) รู้สึกเหนื่อยล้า ท้อแท้ ไม่มีกำลังใจในการเรียน ($\bar{X} = 3.42$) มีปัญหาทางการเงินเนื่องจากไม่สามารถหารายได้พิเศษมาใช้ในการเรียน ($\bar{X} = 3.24$) ไม่สามารถควบคุมตนเองให้มีสมาธิในการเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งคาบเรียนได้ ($\bar{X} = 3.11$) และไม่สามารถปรับตัวและบังคับตนเองให้เรียนแบบออนไลน์ได้ ($\bar{X} = 3.03$)

ปัญหาด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านปัญหาด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.18$) ทั้งนี้ ด้านปัญหาด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ แต่ละเรื่อง ได้แก่ มีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการเรียน เช่น ซื้ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ค่าโทรศัพท์ ค่าสัญญาณอินเทอร์เน็ต ค่าไฟฟ้า เป็นต้น ($\bar{X} = 3.66$) ความเร็วของอินเทอร์เน็ตไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.43$) สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรทำให้เกิดความขัดข้องระหว่างเรียน ($\bar{X} = 3.43$) อุปกรณ์ไม่พร้อมในการเรียน เช่น ต้องชาร์ตแบตเตอรี่บ่อย ๆ หน้าจอไม่ชัดเจนไม่มีแป้นพิมพ์ ไม่มีกล้อง ไม่มีไมโครโฟน ($\bar{X} = 2.99$) โปรแกรมที่ใช้ในการเรียนและการส่งงานขัดข้อง ไม่สามารถส่งงานได้ตามกำหนด ($\bar{X} = 2.97$) ไม่มีอุปกรณ์ในการพิมพ์งานหรือเอกสารที่ใช้ในการเรียน ($\bar{X} = 2.97$) และอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนเก่าไม่สามารถรองรับโปรแกรมที่ต้องใช้ในการเรียน ($\bar{X} = 2.76$) ตามลำดับ

ปัญหาด้านการเรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านปัญหาด้านการเรียน ($\bar{X} = 3.18$) ทั้งนี้ ด้านปัญหาด้านการเรียน แต่ละเรื่อง ได้แก่ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ทำให้นักศึกษาห่างจากบุคคลภายนอกหรือบุคคลรอบข้าง ($\bar{X} = 3.53$) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ทำให้ปรึกษาเพื่อนหรือสอบถามอาจารย์ได้ไม่สะดวก ($\bar{X} = 3.25$) ระยะเวลาในการเรียนแต่ละคาบนานเกินไป ($\bar{X} = 3.16$) อาจารย์สั่งงาน/การบ้านมากทำให้ไม่สามารถส่งได้ทันตามกำหนด (\bar{X}

= 3.13) ไม่สามารถติดตามเนื้อหาที่อาจารย์สอนได้ทัน/เรียนไม่รู้เรื่อง ส่งผลทำให้เกิดความเครียด (\bar{X} = 3.09) และอาจารย์ใช้โปรแกรมในการสอนหลายโปรแกรมทำให้เกิดความสับสน (\bar{X} = 2.51)

อภิปรายผล

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และปัญหาในการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้ข้อค้นพบสำคัญดังนี้

1) พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนแบบออนไลน์โดยใช้สมาร์ทโฟนและคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนพร จตุรานนท์ และคณะ (2563) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเรียนออนไลน์และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนผ่านระบบออนไลน์ ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาภาษาจีน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สมาร์ทโฟนและคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กเรียนแบบออนไลน์เช่นเดียวกัน รวมทั้งงานวิจัยของ พงศธร สิทธิจันทร์ และคณะ (2564) ที่ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดจันทบุรีในช่วงการแพร่ระบาด โรคโควิด-19 โดยพบว่า ในการเรียนแบบออนไลน์นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ต้องซื้ออุปกรณ์การเรียนใหม่เพราะมีโทรศัพท์มือถือประเภทสมาร์ทโฟนเป็นของตนเอง ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาบทบาทในชีวิตของคนโดยทั่วไปทั้งในด้านการงานและใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่หรือเยาวชนในกลุ่ม Gen Z ที่เกิดมาพร้อมกับสิ่งเหล่านี้ จึงสามารถเรียนรู้รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมแบบดิจิทัล โดยมีการติดต่อสื่อสารไร้สายผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในโลกออนไลน์และรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว (เข้าใจความต่างคน 4 เจเนอเรชั่น ทหลายช่องว่างเพื่อการงานที่แอปปี, 2562) ในส่วนของสถานที่ที่นักศึกษาใช้เรียนออนไลน์นั้นพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนแบบออนไลน์จากที่บ้านของตนเอง เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดไม่ต้องเดินทางมาเรียน รวมทั้งนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครก็สามารถเรียนได้อยู่ที่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ Wi-Fi ของที่บ้านในการเรียนแบบออนไลน์ อาจจะเป็นเพราะสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากเครือข่ายไร้สายหรือ Wi-Fi นั้นดีและเสถียรกว่าสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ แต่ก็มีนักศึกษาบางส่วนที่ใช้เครือข่ายโทรศัพท์มือถือในการเรียนแบบออนไลน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะที่บ้านของนักศึกษาไม่ได้ติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพราะอยู่ตามหอพัก อย่างไรก็ตาม ยังมีนักศึกษาอีกกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่หอพักนอกจากจะใช้เครือข่ายโทรศัพท์มือถือของตนแล้วยังมาใช้ Wi-Fi ในบริเวณมหาวิทยาลัยเพื่อเรียนแบบออนไลน์อีกด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาทั้งหมดใช้โปรแกรม Zoom Cloud Meetings ในการเรียนเนื่องจากเป็นโปรแกรมหลักที่ทางวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการเป็นผู้กำหนดให้อาจารย์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ แต่อย่างไรก็ตาม อาจารย์ผู้สอนก็ยังใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันอื่น

ๆ ที่อาจารย์คุ้นเคยและเห็นว่าเหมาะสมกับการใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ เช่น Line Facebook Group/Facebook Live Google Meet เป็นต้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้น ผู้สอนสามารถเลือกใช้แพลตฟอร์มในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย เพราะแต่ละแพลตฟอร์มก็มีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป (สิริพร อินทสนธิ, 2563)

ในส่วนของพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ที่แสดงออกด้วยความรับผิดชอบและความสม่ำเสมอ นั้น นักศึกษามีพฤติกรรมดังกล่าวในภาพรวมอยู่ระดับมาก ซึ่งการเข้าเรียนในห้องเรียนแบบออนไลน์ตามตารางเวลา ที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ นั้นเป็นพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงออกมากที่สุด รองลงมา คือ การทำแบบฝึกหัด ชิ้นงาน และส่งการบ้านตามที่อาจารย์มอบหมาย รวมทั้งการเรียนรู้เพิ่มเติมจากเอกสารประกอบการสอนและสื่อที่อาจารย์ใช้สอนและการเรียนรู้เพิ่มเติมจากคลิปบรรยายที่อาจารย์จัดทำขึ้นและมอบหมายให้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอเท่ากัน เช่นเดียวกับกับ วัฒนพร จตุรานนท์ และคณะ (2563) ที่พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์แบบเรียลไทม์ตามเวลาในตารางเรียนมากที่สุด เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ พงศธร สิทธิจันทร์และคณะ (2564) ที่พบว่าในการเรียนแบบออนไลน์นักเรียนสามารถ เข้าเรียนได้ตรงตามเวลาในตารางเรียนและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากที่สุด จากผลการศึกษาดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้น อาจารย์ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะคอยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชานั้น ๆ รวมทั้งมีบทบาทในการเป็นผู้ให้คำแนะนำ (Guide) พี่เลี้ยง (Mentor) เป็นผู้ฝึก (Coach) อำนวยความสะดวก (Facilitators) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสังเกตเห็นศักยภาพของตนเองในด้านการเรียนรู้ (วิทยา วาโย และคณะ, 2563) ส่วนพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงออกน้อยที่สุดคือ การศึกษาด้วยตัวเองจากหนังสือ/ตำราอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจจะเป็นการศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการเรียนรู้ที่เป็นเอกสารหรือเนื้อหาที่ผู้สอนวางไว้บนแพลตฟอร์มออนไลน์และให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองนั้นอาจจะยากต่อความเข้าใจ และขาดปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและอาจส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (กฤตพร สิ้นชัย และองอาจ เจ๊ะยะหลี, 2563) ดังนั้น อาจารย์จำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะทางด้านดิจิทัล และฝึกฝนการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอนอยู่เสมอ นอกจากจะมีการบรรยาย สรุปเนื้อหา และทำกิจกรรมในชั้นเรียนแบบออนไลน์แล้ว อาจารย์ควรจัดทำสื่อเพื่อการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ที่น่าสนใจ หรือแสวงหาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาเพื่อแนะนำให้ให้นักศึกษาได้ใช้เรียนรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากเอกสารอีกด้วย

2) ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในด้านบวกในระดับมาก ซึ่งสิ่งนักศึกษาเห็นพ้องกันมากที่สุด คือ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ทำให้นักศึกษามีเสรีภาพในการเรียนรู้ตามสิ่งที่สนใจ ได้อย่างเต็มที่ จากสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุรารัตน์ ปานรอด และคณะ (2564) ที่ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยพบว่า นักศึกษาเห็นว่าสื่อการเรียนออนไลน์เป็นสื่อที่เป็นประโยชน์และสามารถเข้าถึงได้ง่ายอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ นักศึกษา

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 คลี่คลาย ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) ทั้งจัดการเรียน การสอนแบบในชั้นเรียนและแบบออนไลน์ ซึ่งการเรียนการสอนแบบผสมผสานนี้เป็นรูปแบบการเรียนที่สามารถตอบสนองการเรียนรู้รายบุคคลได้และถือเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 (สุมาลี เชื้อชัย, 2561) เนื่องจากการจัดการเรียนการสอน ทั้ง 2 รูปแบบนั้นมีข้อดีและข้อจำกัด โดยการเรียนการสอนแบบในชั้นเรียนนั้น นักศึกษาจะได้เจอกับการอาจารย์แบบเผชิญหน้า ซึ่งสามารถสอบถามในสิ่งที่สงสัย ปรีกษาเรื่องการเรียนและการใช้ชีวิต กระตุ้นให้นักศึกษามีความรับผิดชอบมากขึ้น และไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังได้พบปะเพื่อน ๆ ในสาขาวิชา สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งเป็น การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ส่วนการเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้น ช่วยให้นักศึกษามีเสรีภาพในการเรียนรู้ สามารถเข้าถึงเนื้อหาวิชาหรือสิ่งที่สนใจอย่างสะดวกผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ทุกเวลาทุกสถานที่ รวมทั้งสามารถฝึกฝนทักษะในการใช้สื่อและเทคโนโลยีของนักศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่อาจจะมีข้อจำกัดในเรื่องของการเข้าถึง การแก้ไขปัญหาใน สถานการณ์จริง และนักศึกษาบางคนที่ไม่มียุกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แต่ อุปกรณ์นั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนในแบบออนไลน์ แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้น ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการและเป้าหมายด้านการศึกษาได้ทุกรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชาที่ต้องมีการใช้ทักษะปฏิบัติการเป็นหลัก (พิเชษฐ์ แซ่โชว และคณะ, 2563) ดังนั้น การผสมผสานการจัดการเรียนการสอนทั้ง 2 รูปแบบ จึงเป็นสิ่งที่ทางหลักสูตรและมหาวิทยาลัย จะต้องนำไปพิจารณาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อไป

3) ปัญหาในการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในการเรียนแบบออนไลน์ในภาพรวมระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สริตา เจือศรีกุล และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะปฏิบัติออนไลน์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน กรณีศึกษาสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งได้ทำการศึกษาในปีการศึกษา 2563 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์มากที่สุดคือ อุปกรณ์การสื่อสารและสัญญาณอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบออนไลน์นั้น เป็นปัจจัยที่ไม่สามารถแก้ไขหรือยากต่อการควบคุมของผู้เรียน ส่วนปัญหาเรื่องอุปกรณ์การสื่อสารและสัญญาณอินเทอร์เน็ตนั้น เป็นปัญหาผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาหรือหาทางออกได้ อีกทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อ การจัดการเรียน การสอนในปัจจุบันซึ่งเป็นปีการศึกษา 2564 ซึ่งนับเป็นปีที่ 2 แล้วที่ผู้เรียนในระดับต่าง ๆ จะต้องเผชิญกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จึงทำให้ผู้เรียนได้มีการปรับตัวและเตรียมความพร้อมอุปกรณ์การสื่อสารและสัญญาณอินเทอร์เน็ตของตนเองเพื่อที่จะได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนแบบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

หากต้องมีการปรับการสอนเป็นแบบออนไลน์ด้วยสถานการณ์ฉุกเฉิน ประเด็นที่ต้องคำนึงถึง คือ ความพร้อมของอุปกรณ์การเชื่อมต่อและสัญญาณอินเทอร์เน็ต รวมถึงตัวผู้สอนต้องพร้อมเรียนรู้และเข้าใจระบบขั้นพื้นฐาน ความสะดวกและความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน และประเด็นสำคัญของการเรียนออนไลน์ คือ การบ้านที่ทางผู้เรียนเองต้องให้ความใส่ใจ รวมถึงตัวผู้สอนต้องมีการติดตามแจ้งผลการตรวจให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพราะนักศึกษาเองจะส่งการบ้านไม่พร้อมกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์และความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของนักศึกษาทุกสาขาวิชา เพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม หรือศึกษาเปรียบเทียบการเรียนการสอนแบบออนไลน์และการเรียนแบบปกติ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

- กฤตพร สินชัย งามอาจ เจ๊ะยะหลี. (2563). การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 16(2), 1-18.
- เข้าใจความต่างคน 4 เจเนอเรชัน ทลายช่องว่างเพื่อการทำงานที่แฮปปี้. (2562). สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/life/healthy/587633>
- โควิด-19: ศบค. เห็นชอบขยายพื้นที่สีแดงเข้มเป็น 29 จังหวัด เตรียมล็อกดาวน์เพิ่มอีก 14 วัน. (2564, 1 กุมภาพันธ์). สืบค้นจาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-58047351>
- ฐาปณีย์ ธรรมเมธา. (2557). อีเลิร์นนิ่ง: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ e-Learning: from theory to practice. โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- นางลักษณ์ อัจฉนปัญญา. (2563). เมื่อไวรัสโควิด-19 กำลังพลิกโฉมระบบการศึกษาโลก. เรียกใช้ (2564, 1 พฤษภาคม). จาก <https://www.eef.or.th/30577/>.
- พงศธร สิทธิจันทร์, อนุสรณ์ นิลวัลย์ และสมिता กลิ่นพงศ์. (2564). ทศนคติต่อการเรียนออนไลน์ ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดจันทบุรีในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในการประชุมผลงานการวิจัยและวิชาการ นวัตกรรมธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- พิเชษฐ์ แซ่ไชว, ชูศักดิ์ ยืนนาน และนัฐิยา เพียรสูงเนิน. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ในการศึกษาพยาบาลภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรค. วารสารสุขภาพและ

- การศึกษาพยาบาล, 26(2), 189-202.
- วัฒน์พร จตุรานนท์, โสภี ชาญเชิงยุทธชัย, ศศิษฐา แก่นสาร และรัฐพร ปานมณี. (2563).
การศึกษาพฤติกรรมการเรียนออนไลน์และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
ภาษาจีนผ่านระบบออนไลน์ ของนิสิตหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาภาษาจีน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562
ตามมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของของโรคไวรัสโคโรนา 2019.
วารสารวิชาการภาษาและวัฒนธรรมจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ,
7(2), 291-310.
- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญกุล, ฉัตรสุดา กานกายนต์ และจรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียน
การสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิด
และการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9, 14(34), 285-298.
- สรिता เจือศรีกุล, อำไพ ตีรณสาร, ธนวรรณ เจริญภัทราวุฒิ, ญัฐพล ศรีใจ, มรุต มากขาว,
วนาลี ขามรังศรี,..., อริสรา วิโรจน์. (2563). แนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะ
ปฏิบัติออนไลน์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน: กรณีศึกษาสถานการณ์โควิด-19. ครูศาสตร์สาร,
14 (2), 99-114.
- สิริพร อินทสนธิ. (2563, ก.ค.-ธ.ค.). โควิด-19: กับการเรียนการสอนออนไลน์กรณีศึกษา
รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, 22(2), 203-213.
- สุมาลี เชื้อชัย. (2561, ก.ย.-ธ.ค.). การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนแบบผสมผสาน. วารสารครู
ศาสตร์อุตสาหกรรม, 17(3), 214-221.
- อุรารัตน์ ปานรอด, เสาวณี ทับเพชร, ชุตินธร สุวรรณมณี และจิตติธิตา สีนรักษา. (2564).
ทัศนคติต่อการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. ใน การประชุมวิชาการมนุษยศาสตร์ และ
สังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 3 “กระบวนทัศน์ใหม่มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
กับการพัฒนาท้องถิ่น”. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.